

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: fullbordandet av en hållbar modell för Europas jordbruk genom den reformerade gemensamma jordbrukspolitikerna – reformen av sockersektorn"

(KOM(2004) 499 slutlig)

(2005/C 157/19)

Den 15 juli 2004 beslutade kommissionen att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda yttrande.

Facksektionen för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 16 november 2004. Föredragande var **Jean-Paul Bastian** och medföredragande var **Rudolf Strasser**.

Vid sin 413:e plenarsession den 15–16 december 2004 (sammanträdet den 15 december 2004) antog kommittén följande yttrande med 137 röster för, 21 röster mot och 11 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1 Tjugoen länder i EU producerar betsocker. De franska utomeuropeiska departementen och Spanien producerar en mindre mängd rösocker (280 000 ton). EU:s totala sockerproduktion varierar mellan 17 och 20 miljoner ton per år, och sockerkonsumtionen uppskattas till 16 miljoner ton.

1.2 Sockerbetan används som växelbruksgröda och odlas på 2,2 miljoner hektar av 350 000 jordbrukare (i genomsnitt strax över 6 hektar per betodlare). Sockerbetorna bearbetas i cirka 200 sockerbruk som sysselsätter närmare 60 000 anställda.

1.3 Dessutom produceras i EU 500 000 ton isoglukos och 250 000 ton inulinsirap, och det finns en raffineringsindustri för råsocker (varav merparten – 1,5 miljoner ton – importeras från AVS-länderna⁽¹⁾).

1.4 När det gäller sektorn för socker, isoglukos och inulinsirap har tillämpningen av systemet med produktionskvoter i enlighet med förordning 1785/81 vid upprepade tillfällen förlängts. Den senaste förlängningen skedde 2001 och avser de fem regleringsåren 2001/2002 till 2005/2006. Det rör sig om förordning (EG) nr 1260/2001 som, i förhållande till tidigare förordning, innehåller ett par viktiga ändringar: Priserna fastställs till och med den 30 juni 2006, lagringssystemet avskaffas, finansieringen av lagring av socker som har överförts upphävs, kvoterna minskas med 115 000 ton, och betodlarna och sockerfabrikanterna skall svara för de totala kostnaderna för produktionsbidraget till den kemiska industrin.

⁽¹⁾ Utvecklingsländerna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet som har undertecknat sockerprotokollet i Cotonouavtalet.

1.5 Kommissionen lade den 14 juli 2004 fram ett meddelande om en reform av sockersektorn som ett steg i utvecklingen mot ett hållbart europeiskt jordbruk (KOM(2004) 499 slutlig).

1.6 I meddelandet föreslår kommissionen genomgripande förändringar med avseende på sockerordningen, priserna och kvoterna med början den 1 juli 2005, och man överväger att lägga fram nya förslag avseende pris- och kvotnivåerna under 2008. Kommissionen strävar efter att integrera den gemensamma organisationen av marknaden för socker i processen för reformen av den gemensamma jordbrukspolitikerna, att göra den europeiska sockermarknaden mindre attraktiv för import, att kraftigt minska exporten av kvotbelagt socker med exportbidrag och avskaffa produktionsbidraget för socker som säljs till kemiindustrin.

1.7 Kommissionen föreslår att A- och B-kvoterna i det nuvarande kvotsystemet slås ihop till en enda kvot, och att sockerkvoterna minskas med 1,3 miljoner ton och senare med ytterligare 500 000 ton per år under de tre följande regleringsåren (dvs. en total minskning med 2,8 miljoner ton socker eller 16 %).

1.8 Samtidigt med denna minskning av sockerkvoterna föreslår kommissionen en ökning av isoglukoskvoterna med 100 000 ton per år under tre års tid (dvs. en ökning med 60 %) samt att inulinkvoterna bevaras på samma nivå.

1.9 För att säkerställa den omstrukturering av sockersektorn som kommissionen anser vara nödvändig, föreslår man att kvoterna fritt skall kunna överföras mellan medlemsstaterna. Förslaget innehåller även en möjlighet som innebär att EU och medlemsstaterna tillsammans finansierar ett stöd på 250 euro per ton kvoterat socker till de sockerproducenter som inte lyckas avsätta sin kvot och som annars riskerar att överge sockerproduktionen. Stödet syftar till att göra det lättare för dessa sockerproducenter att uppfylla sina skyldigheter när det gäller sociallagstiftning och miljörehabilitering.

1.10 Kommissionen föreslår att privat lagring⁽¹⁾ och obligatorisk överföring av sockerkvoter skall ersätta interventionerna och nedklassningsmekanismen. Syftet är att säkerställa priserna genom marknadsbalans och att respektera WTO-åtagandena.

1.11 I fråga om priser föreslår kommissionen att man skall ersätta interventionspriset för socker med ett referenspris som skall tjäna som underlag vid beräkningen av minimipris vid import från AVS-länderna och de minst utvecklade länderna samt som tröskelvärde för privat lagring och överföring av överskottsmängder till följande år. Det institutionella stödpriset skall minskas i två steg; Kommissionen föreslår ett referenspris på 506 euro per ton vitsocker under 2005/2006 och 2006/2007, och på 421 euro per ton under 2007/2008. Detta kan jämföras med det nuvarande interventionspriset på 631,90 euro per ton och ett viktat marknadspris (A+B) som uppskattas till 655 euro.

1.11.1 Samtidigt skulle det viktade minimipriset för sockerbetor under kvoterna A+B minskas från nuvarande 43,60 euro per ton till 32,80 euro per ton under 2005/2006 och 2006/2007 (-25 %) och 27,40 euro per ton under 2007/2008 (-37 %). Baspriset för sockerbetor är för närvarande 47,67 euro per ton. Prissänkningen är större i vissa medlemsstater än i andra på grund av att A- och B-kvoterna har olika proportioner.

1.11.2 Inkomstbortfallet till följd av det minskade viktade priset för sockerbetor bör enligt kommissionen kunna kompenseras till 60 % av ett direkt inkomststöd, frikopplat från produktionen (i enlighet med bestämmelserna i reformen av den gemensamma jordbrukspolitikerna från 2003).

1.11.3 Enligt kommissionens beräkningar kommer budgetkostnaderna för det direkta frikopplade inkomststödet att uppgå till 895 miljoner euro 2005/2006 och 2006/2007, och till 1,340 miljarder euro per år från och med 2007/2008.

(¹) Privat lagring gör det möjligt att tillfälligt avlägsna socker från marknaden utan att minska kvoterna. Obligatorisk överföring innebär lagring och överföring av en viss kvantitet kvoterat socker från regleringsår N till regleringsår N+1 och en motsvarande minskning av kvoterna under regleringsår N+1.

1.12 Kommissionen föreslår att man skall avskaffa produktionsstödet till kemi- och läkemedelsindustrin⁽²⁾ och ge dessa industrier möjlighet att köpa C-socker, i likhet med sektorn för produktion av alkohol och jäst.

1.13 Avseende kontakterna med sockerleverantörerna inom ramen för preferensavtalen med AVS-länderna, föreslår kommissionen att man skall bevara sockerprotokollet med AVS-länderna med importkvoter, men med en minskning av garantipriset som motsvarar minskningen av priset på sockerbetor. För att göra det lättare för AVS-länderna att anpassa sig till de nya förhållandena, föreslår kommissionen att man skall inleda en dialog med dessa länder med utgångspunkt i en handlingsplan som skall läggas fram före slutet av 2004.

1.13.1 Vidare föreslår kommissionen att man skall avskaffa raffineringstödet för socker från AVS-länderna och de utomeuropeiska franska departementen och på sikt avskaffa instrumentet för "maximibehov".

1.14 När det gäller de minst utvecklade länderna föreslår kommissionen inte någon kvantitativ importreglering. Priserna på socker som importerats från de minst utvecklade länderna bör enligt kommissionen minst motsvara AVS-ländernas minimipris. Avseende Balkanländerna planerar kommissionen att förhandla om en importkvot. Enligt "Allt utom vapen"-initiativet kommer socker från 49 av de minst utvecklade länderna från och med 2009 att få föras in på den europeiska marknaden utan tullavgifter och kvoter.

2. Allmänna kommentarer

2.1 EESK anser att vissa förändringar och anpassningar av den gemensamma organisationen av marknaden för socker har blivit nödvändiga mot bakgrund av följande:

- Initiativet "Allt utom vapen" från 2001, som riktade sig till de minst utvecklade länderna men vars konsekvenser för sockersektorn underskattades av kommissionen vid denna tidpunkt.
- Den allmänna trenden att avreglera de europeiska jordbruksmarknaderna till följd av WTO-förhandlingarna.
- Hoten mot den europeiska sockerexporten som ett resultat av WTO:s panel om socker och handelsförhandlingarna under Doharundan.

(²) Enligt förordning 1265/2001 skall ett produktionsbidrag utgå (ett bidrag som syftar till att minska klyftan mellan interventionspriset på socker och priset på världsmarknaden) för socker och isoglukos inom den kvot som används i kemi- och läkemedelsindustrin (cirka 400 000 ton per år).

— Reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Det rör sig alltså inte om att avgöra om en reform verkligen behövs, utan att undersöka vilket slags reform som behövs, vad den bör omfatta och när den skall träda i kraft.

2.2 Kommissionen förespråkar en radikal omstrukturering av sockerordningen, vilket motiveras med att det nuvarande systemet för sockersektorn kritiserats för **”brist på konkurrens, snedvridning av marknaden, höga priser för konsumenter och användare och dess inverkan på världsmarknaden, som framför allt drabbar utvecklingsländer”**. EESK beklagar att kommissionen stöder sig på en sådan allmän kritik utan att denna bekräftas av noggranna studier. EESK hänvisar i sammanhanget till sitt yttrande av den 20 november 2004 ⁽¹⁾:

2.3 EESK kan konstatera att kommissionens förslag i hög grad föregriper internationella tidsfrister och underminerar förhandlingsmandatet i WTO. Detta är obetänksamt och kan vara till skada för försvaret av EU:s sockerindustris och dess förmånsleverantörers legitima intressen. Det gör det samtidigt omöjligt för kommissionen att behandla frågan om socker utöver kvoterna.

2.4 EESK oroar sig över konsekvenserna av de föreslagna pris- och kvotsänkningarna med avseende på EU:s socker- och betproduktion, de många familjejordbrukens inkomster, hållbarheten inom sockersektorns industri- och handelsaktiviteter, sysselsättningen inom sockerindustrin och på landsbygden samt dess effekter på mångfunktionaliteten, framför allt i missgynnade och isolerade områden liksom i regioner i de nya medlemsstaterna där det krävs stora investeringar för att finansiera omstruktureringar. EESK betvivlar att kommissionens reformförslag beaktar den europeiska jordbruksmodellen, mångfunktionaliteten och hållbarhetsprincipen i enlighet med Europeiska rådets enhälliga beslut i Luxemburg i december 1997 ⁽²⁾. Vidare anser kommittén att reformförslagen strider mot Lissabonstrategin, som uttryckligen nämner nya arbetstillfällen som en av sina målsättningar.

2.5 EESK uppmanar kommissionen att göra en djupgående och kontrollerbar studie för att ta reda på i vilka regioner betproduktionen och sockerindustrin kommer att äventyras och hur många direkta och indirekta arbetstillfällen inom jordbruk och industri som totalt kommer att hotas. Den konsekvensanalys som kommissionen presenterade förra året innehåller i själva verket inte sådan information.

⁽¹⁾ EGT C 116, 20.4.2001, s. 113-115, ”Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till rådets förordning om den gemensamma organisationen av marknaden för socker”: ”Kommittén vill också bidra till de studier som kommissionen har för avsikt att genomföra för att särskilt analysera kritiska synpunkter på den gemensamma organisationen av marknaden för socker, den agroindustriella koncentrationen och spridningseffekter av prisändringar mellan producentled och konsumentled”.

⁽²⁾ Ordförandeskapets slutsatser, SN 400/97, s. 14, 13.12.1997.

2.6 EESK tror inte att det reformalternativ som kommissionen valt och som syftar till att uppnå jämvikt på marknaden genom sänkta priser kommer att nå sitt mål. Detta alternativ säkerställer inte heller en solid europeisk betodling och sockerindustri på sikt, och respekterar inte EU:s åtaganden gentemot de utvecklingsländer som är förmånsleverantörer av socker. Sänkningarna kommer i själva verket att betyda slutet för ett stort antal producenter inom EU och i utvecklingsländerna, och kvarvarande producenter kommer att försvagas kraftigt. Samtidigt kommer nya marknadsmöjligheter att öppnas för Brasilien, som från och med 2008/2009 även indirekt kommer att kunna exportera allt större mängder socker till Europa via SWAP-ordningen ⁽³⁾, dvs. triangelhandel med de minst utvecklade länderna, utan att detta gynnar jordbruks- och samhällsutvecklingen i dessa länder.

2.7 EESK anser att en sådan reform av den gemensamma organisationen av marknaden för socker endast kommer att gynna ett par länder, framför allt Brasilien. I detta sammanhang vill vi framhålla att Brasiliens sockerproduktion, som i stor utsträckning stöds av bioetanol- och penningpolitiken, försiggår under förhållanden som är oacceptabla ur social synpunkt och med tanke på miljö och markförvaltning, men som förklarar de extremt låga brasilianska produktionskostnaderna och därmed även de svaga priserna på världsmarknaden.

2.8 EESK förstår därför inte varför kommissionen inte har tagit fasta på förslaget att förhandla om förmånliga importkvoter med de minst utvecklade länderna såsom dessa begärt. Det skulle göra det möjligt att på ett mer målinriktat sätt tillfredsställa utvecklingsländernas och de fattigaste ländernas intressen och säkerställa försörjningen och en hållbar prisnivå i Europa. EESK vill fästa uppmärksamheten på den grundläggande motsättningen i att kommissionen å ena sidan använder initiativet ”Allt utom vapen” för att motivera den radikala reformen av den gemensamma organisationen av marknaden för socker, och å andra sidan vägrar att tillgodose de minst utvecklade ländernas önskemål om ett system med förmånskvoter. EESK anser vidare att kvoterna för import från Balkanländerna bör fastställas omgående.

2.9 Den föreslagna pris- och kvotsänkningen sträcker sig enligt EESK:s uppfattning utöver WTO:s mandat och är ett steg i riktning mot en fullständig avreglering av sockermarknaden. Tvärt emot vad kommissionen påstår kan detta inte ge betodlarna, de anställda inom sockersektorn och konsumenterna i EU-länderna några hållbara framtidsutsikter.

⁽³⁾ ”Försäljning av brasilianskt socker till ett mindre utvecklat land, konsumtion av brasilianskt socker i de minst utvecklade länderna som ersättning för inhemskt socker och försäljning till EU av motsvarande kvantitet socker från de minst utvecklade länderna”.

2.10 EESK delar inte kommissionens uppfattning att den avsevärda sänkningen av sockerpriset framför allt skulle komma konsumenterna till godo⁽¹⁾. Som vid tidigare reformer kommer sänkningarna av råvarupriset knappast eller inte alls att få några återverkningar i senare led. Detta gäller främst bearbetade varor som läsk och sockerprodukter (75 % av sockret i Europa konsumeras i form av bearbetade produkter). EESK anser att kommissionen noggrant bör bevaka reformens återverkningar på priserna för produkter som innehåller socker.

2.11 EESK delar AVS-ländernas oro över de negativa konsekvenser som reformförslagen kan få för inkomsterna och sysselsättningen i de direkt berörda ekonomiska sektorerna och för den sociala jämvikten och utvecklingsperspektiven i dessa länder.

2.12 EESK är fullt medveten om hoten mot den europeiska sockerexporten. Därför kan vi inte förstå varför kommissionen planerade sänkning av kvoterna under perioden 2005–2009 innebär en större minskning av den bidragsberättigade exporten än nödvändigt ifall EU skulle förlora de WTO-panelärende där EU står emot Brasilien, Australien och Thailand. Det förefaller tvärtom som om EU genom vissa anpassningar borde sträva efter att bevara alla de exportmöjligheter som man hävdar vara sina och som tillerkänns unionen i internationella avtal, och alltså föreslå en mindre sänkning av kvoterna.

2.13 Dessutom anser vi att kommissionen – som motvikt till sina export- och importinitiativ, som leder till att de europeiska producenternas avsättningsmöjligheter minskar – bör föreslå åtgärder för att främja utvecklingen av alternativa avsättningsmarknader, exempelvis inom sektorn för biobränslen.

2.14 Allmänt sett anser EESK att kommissionen har missat sig i sin bedömning av förslagets konsekvenser. Det kommer att leda till en massiv resursöverföring från landsbygdssektorn (jordbruk och första bearbetningsledet) i Europa och utvecklingsländerna till stora internationella livsmedels- och distributionsföretag. Samtidigt kommer en stor del av sockerindustrin i EU och AVS-länderna att avvecklas, vilket så gott som uteslutande kommer att gynna de storgods (latifundia) som dominerar den brasilianska sockerproduktionen. Ofta respekterar dessa inte de grundläggande arbetstagar rättigheterna (Internationella arbetskonferensens förklaring 1998⁽²⁾) eller hållbarhetsprinciperna (skövlingen av regnskogen). Vi anser att miljöhänsyn och sociala hänsyn borde vara en förutsättning för att få tillgång till gemenskapsmarknaden.

⁽¹⁾ KOM(2004) 499 slutlig, början av punkt 3.2 "Ekonomisk verkan".

⁽²⁾ ILO-deklarationen om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, Internationella arbetskonferensens 86:e möte, Genève, juni 1998.

3. Särskilda kommentarer

3.1 EESK vill påpeka att förordning 1260/2001, som antogs enhälligt av rådet, gäller till den 1 juli 2006 och har legat till grund för de tio nya medlemsstaternas anslutningsförhandlingar. Vi kan därför inte förstå varför kommissionen föreslår att reformen skall påbörjas redan den 1 juli 2005 trots att detta inte är nödvändigt. Dessutom har jordbrukarna redan planerat sitt växelbruk för 2005/2006, och i vissa europeiska länder pågår för närvarande höstsådden av sockerbetor. Sedan 2001 har också har åtskilliga investeringar gjorts inom jordbruket och industrin med utgångspunkten att förordning 1260/2001 kommer att gälla till planerat slutdatum.

3.2 EESK begär därför att den nya sockerordningen skall börja gälla tidigast från och med den 1 juli 2006. De berörda yrkesgrupperna och de nya medlemsstaterna skulle med rätta betrakta ett annat tillvägagångssätt som ett brott mot principen om berättigade förväntningar.

3.3 EESK kan konstatera att kommissionens förslag lämnar öppet för hur man skall fullfölja den gemensamma organisationen av marknaden efter 2008. För socker- och betsektorn är det emellertid viktigt att kunna förutse vad som kommer att hända med tanke på omstruktureringar och nödvändiga investeringar. Vi vill därför uppmana kommissionen att lägga fram en förordning för perioden 1 juli 2006 till 30 juni 2012, vilket motsvarar tidsramarna för den nya gemensamma jordbrukspolitik.

3.4 EESK anser inte att kommissionen har gett någon motivering till den kraftiga sänkningen av de institutionella priserna (33 % för socker och 37 % för betor, i två omgångar), särskilt som pålitliga beräkningar visar att en sänkning med högst 20 % skulle räcka för att uppfylla nya krav från WTO. EESK hoppas därför att kommissionen kommer att hålla fast vid denna siffra. Vi vill även uppmana kommissionen att ta hänsyn till de minst utvecklade ländernas önskemål att förhandla om förmånsvoter, eftersom detta betydligt skulle minska trycket på den europeiska sockermarknaden under kommande år och ge de minst utvecklade länderna tillfredsställande exportvillkor.

3.5 EESK vill framhålla svagheten hos de instrument för marknadsförvaltning som kommissionen föreslår skall ersätta interventionerna. Man kan i själva verket utgå från att privat lagring och obligatorisk överföring inte kommer att säkerställa att marknadspriset följer referenspriset.

3.6 EESK noterar kommissionens förslag att kompensera en del av de förlorade jordbruksinkomsterna med ett kompensationsstöd. Vi vill dock understryka att en mindre eller begränsad prissänkning i den första omgången skulle göra det möjligt att kombinera budgetbesparingar och högre kompensationsbelopp inom ramen för tillgängliga ekonomiska medel. Kommittén undrar hur man på ett rättvist och praktiskt sätt skall kunna fördela de nationella anslagen för att se till att stödet verkligen går till de jordbrukare som drabbas av sänkningen eller uteblivna inkomster från sockerbetor. I likhet med vad som rekommenderades med avseende på mjölk i reformen av den gemensamma jordbrukspolitikerna från 2003, vore det när det gäller fördelningen av kompensationsstödet lämpligt att ta hänsyn till jordbrukets referensvärde under de två sista åren innan den nya förordningen träder ikraft. Vi vill framhålla behovet av att bevara denna typ av stöd och budgeten för socker.

3.7 Ifall det blir nödvändigt att sänka kvoterna, anser EESK att sänkningarna bör begränsas till vad som är strikt nödvändigt och i samma proportioner tillämpas på socker och likvärdiga produkter som är underställda kvotsystemet. Kommissionens föreslagna ökning av isoglukoskvoten är i denna bemärkelse orättvis eftersom den leder till skärpta krav på att minska sockerkvoterna, vilket får negativa effekter för betodlarna och sockerindustrin.

3.7.1 EESK anser att beslut om omfattningen av varje eventuell sänkning av kvoterna bör föregås av ingående studier från kommissionens sida. Hänsyn bör tas till strukturella underskott och eventuella uppehåll i sockerproduktionen samt till de effekter som WTO-avtalen och resultatet av WTO-panelens prövning kommer att få såväl på den kvoterade sockerproduktionen som på sockret utanför kvoterna samt på sockerhandelsflödet mellan EU och tredje land.

3.7.2 EESK anser att medlemsstaterna bör förfoga över en tillräcklig marginal för att själva kunna hantera kvotnedskärningarna, i fråga om såväl socker som betor, med respekt för alla berörda parter intressen, i enlighet med kriterier såsom rättvisa och samhällsvinster. Därför vill vi uppmana kommissionen att uttryckligen nämna denna möjlighet i reformförslagen och i lagtexterna.

3.8 Att avskaffa produktionsbidraget för socker inom den kvot som levereras till kemi- och läkemedelsindustrin kommer också att få negativa effekter på sockerkvoterna, och kan komma att äventyra de framtida villkoren för dessa industriernas sockerförsörjning. EESK anser därför att man bör hålla sig till nu gällande bestämmelser.

3.9 EESK anser att kvotöverföringarna, särskilt mellan länderna, kan leda till att sockerbetsodling inte blir lönsamt i många regioner, med negativa ekonomiska följder för de familjer som odlar sockerbetor och för deras anställda, negativa ekologiska följder när det gäller växelbruk och även negativa följder på jordbruksmarknaderna för ersättningsgrödor. EESK yrkar på att kvoterna skall kvarstå under medlemsländernas kontroll och att alla beslut om omstrukturering skall ha föregåtts av ett branschavtal.

3.9.1 EESK anser att kommissionen hellre än handel med kvoter skulle studera möjligheten att inrätta en europeisk omstrukturingsfond för sockerindustrin som, framför allt med tanke på behovet av omställning för jordbrukare och anställda inom sockerindustrin, i början kan kompensera för de kvoter som frigjorts efter branschavtal mellan sockerproducenter och betodlare. Därmed skulle behovet av minskade kvoter reduceras.

4. Slutsatser

4.1 EESK anser att GOM för socker bör anpassas, men menar att reformförslagen går för långt och skulle få allvariga konsekvenser för den europeiska sockersektorn, särskilt när det gäller sysselsättningen. EESK beklagar att förslagen inte är tillräckligt motiverade och att det inte gjorts en tillräcklig konsekvensbedömning, vilket hade behövts.

4.2 EESK yrkar på att den nya förordningens ikraftträdande uppskjuts till den 1 juli 2006 och att jordbrukarna meddelas snarast så att de kan planera sitt växelbruk för 2005.

4.3 EESK anser att förordningen bör omfatta minst en sexårsperiod för att ge branschen en tillräcklig framförhållning.

4.4 EESK yrkar i enlighet med de minst utvecklade ländernas önskemål på att EU förhandlar om importkvoterna för socker från dessa länder. SWAP-affärer måste förbjudas, och det måste fastställas kriterier för social och miljömässig hållbarhet samt för självbestämmande i fråga om livsmedel för att få tillträde till den gemensamma marknaden.

4.5 EESK yrkar att importkvoter från Balkanländerna skall fastställas snarast.

4.6 EESK anser att priser och produktionskvoter bör begränsas strikt till internationella åtaganden och tillämpas rättvist på alla sötningsmedel (socker och liknande produkter som är underställda kvoter). Sockret bör behandlas som en känslig produkt i samband med förhandlingarna kring utvecklingsagendan från Doha.

4.7 Vi rekommenderar att interventioner behålls som ett instrument för prisgaranti.

4.8 EESK anser att man vid prissättningen av produkterna (sockerbetorna) bör ta hänsyn till jordbrukarnas produktionskostnader. Vi noterar kommissionens förslag att delvis kompensera betodlare för inkomstbortfall till följd av sjunkande betpriser. Vi yrkar på att kompensationen skall höjas i möjligaste mån. Vi vill framhålla behovet av att bevara denna typ av stöd och en intakt budget för socker.

4.9 Vi begär att nuvarande bestämmelser för leveranser av sockerkvoter till den kemiska industrin och läkemedelsindustrin skall fortsätta att gälla.

4.10 Vi anser att kommissionen inte bör undandra sig sitt ansvar utan upprätta en omstruktureringsplan för den europeiska sockerindustrin och där iakttäta sockerproducenternas, betodlarnas och deras anställdas intressen.

4.11 Vi vill veta vilka kommissionens avsikter är beträffande sockerproduktion utöver kvoterna.

Bryssel den 15 december 2004

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Anne-Marie SIGMUND

Yttrande Från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "meddelande från kommissionen: vetenskap och teknik, centrala faktorer för Europas framtida utveckling – politiska riktlinjer för forskningsstöd i europeiska unionen"

(KOM(2004) 353 slutlig)

(2005/C 157/20)

Den 17 juni 2004 beslutade kommissionen att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda yttrande.

Facksektionen för inre marknaden, produktion och konsumtion, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 10 november 2004. Föredragande var **Gerd Wolf**.

Vid sin 413:e plenarsession den 15–16 december 2004 (sammanträdet den 15 december) antog kommittén följande yttrande med 83 röster för, 3 röster emot och 1 nedlagd röst:

1. Inledning

1.1 **Europas ekonomiska, sociala och kulturella framtid:** Europas framtida utveckling och dess ställning i den globala maktbalansen kommer att avgöras framför allt av den oundvikliga konkurrensen på världsmarknaden med dess industristruktur som hela tiden förändras, liksom den ekonomiska strukturen, arbetsmarknadsläget och råvarusituationen. I samband med detta blir det allt tydligare att förmågan till tillväxt, framgång och ekonomisk styrka – och därmed möjligheterna till social trygghet och kulturell utveckling – beror på vilka kunskaper vi har och vilka investeringar i forskning och teknisk utveckling vi gör.

1.2 **Den globala konkurrensen:** Europa konkurrerar dock inte längre bara med USA, Japan och Ryssland, vid det här laget redan traditionella industrinationer, utan även med Kina, Indien, Sydkorea och andra länder i Sydostasien, som snabbt

växer sig allt starkare. Det är dock inte bara samhällsekonomins konkurrenskraft, och därmed förmågan att locka till sig investerare, forskare och ingenjörer, utan även de kulturella och politiska värderingarna och deras möjligheter att påverka som beror på den vetenskapliga och tekniska prestationsförmågan. Tillräckliga investeringar i forskning och utveckling kan och måste bidra till att säkra Europas ställning och garantera en hållbar utveckling.

1.3 **Europeiska området för forskningsverksamhet EOF:** (1) Det var med denna utmaning i åtanke som begreppet "det europeiska området för forskningsverksamhet" myntades. I och med rådets beslut i Lissabon i mars 2000 blev detta en referensram för forskningspolitiken i Europeiska gemenskaperna och ett nyckelbegrepp vad gäller de utmanande mål som

(1) EOF: Europeiska området för forskningsverksamhet, se framför allt EUT C 110, 30.4.2004 (CES 319/2004) och EUT C 95, 23.4.2003 (CESE 288/2003).